

tænkes en saadan Behandling af Budgettet, hvor de Rester, der bleve tilbage, i Virkeligheden omtrent maatte siges intet Budget at være, saaledes at Opstillingen af Budgettet i den Form omtrent var det samme som en ligefrem Forkastelse af hele Budgettet eller en Umuliggjørelse af Budgettets Godkjendelse fra Landstingets og Regeringens Side, derved at man opførte Poster deri, som ikke der kunde tilfreds. Havde Finantsloven havt en saadan Karakter, havde Sagen været en anden, men det havde den ikke i Aar. Jeg tror, at den hele fremtidige Behandling af Finantsloven i de forskjellige Thing er, om jeg saa maa sige, ved Alt hvad der er foregaaet i den sidste Tid, kommet til at staa som et aabent Spørgsmaal. Der er ved den hele Maade, hvorpaa Sagen er tagen dels fra Flertallet, dels idag fra Mindretallet, fremkomme nye Momenter, som aabne et vidt Perspektiv. Hvorledes det altsaa vil stille sig i Fremtiden, er det vanskeligt at gjøre sig Rebe for. Forholdene kunne jo blive lettere, men Forholdene kunne ogsaa blive vanskelige; alt efter Omstændighederne ser jeg altsaa en vid Horisont aabne sig. Det kan være, at Regeringen træder stærkere op, end vi have gjort; det kan ogsaa være, at Finantsloven gaar frem og tilbage mellem Thingene, medens Regeringen i saa Henseende indtager en omtrent lignende Stilling som den, jeg efter Samraad med mine Kolleger har indtaget i Lønningsagen. Der kan blive et skarpt Modsetningsforhold mellem Regeringen og et af Thingene, men det kan ogsaa blive et Spørgsmaal, som nærmest ligger ikke umiddelbart og strax mellem Regeringen og det enkelte Thing, men foresøbigt mellem de forskjellige Thing, alt for saa vidt Sagen ikke stilles paa Spidsen af en Opposition. Regeringen vil — det holder jeg mig overbevist om, af hvilke Personer den end monne bestaa, stedsse anse det for sin naturlige Opgave at bidrage, hvad den kan, til at forebygge en vedvarende Menighed mellem Thingene; men dens Evne, dens Myndighed i saa Henseende kan til visse Tider være mindre end til andre Tider, og den er altid begrænset. Det vil derfor alligevel væsentligt komme an paa, hvorledes Forholdet i Længden udvikler sig mellem de forskjellige Thing; det er efter min fulde Overbevisning det Hovedspørgsmaal, som har ligget for i disse Aar, og navnlig i det sidste Aar. Spørgsmaalet kan i Korthed betegnes saaledes: Skal der her i Danmark være et regjerende Folkething eller skal der være en Regering og en Rigsdag? De Herrer kunne sige Nei saa meget de ville, jeg skal ikke indlade mig i nogen yderligere Forhandling derom; men jeg stiller Spørgsmaalet. (Fredsriksen: Væd der sagt en regjerende Rigsdag?) Nei! Et regjerende Folkething. Jeg gjentager hvad jeg sagde: det Spørgsmaal, som har staaet paa Dagsordenen i det sidste Aar, er dette, om der skal være et regjerende Folkething, eller

om der skal være en Regering og en Rigsdag? Mange af de Herrer ville vide, at der i forrige Aarhundrede var en Tid i vort Naboland Sverig, da der var en regjerende Rigsdag. Denne Rigsdag bestod imidlertid af 4 Stænder, „de 4 Riksfens Stænder“, og disse „Riksfens Stænder“ kaldtes de „mæktigende“, de vare de regjerende „Riksfens Stænder“. Men er der nogen Anskuelse, som er fast efter 100 Aars Forløb i Sverig, saa er det med al Anerkjendelse af de store Kræfter, som rørte sig i „Friheds Tiden“, den, at regjerende Stænder ere en Ulykke for et Land. Men det, som her i Folkethinget er opstillet — i hvilken Grad Alle have været sig det bevidst, er en anden Sag — bliver ei en Gang staaende ved Fordringen om en regjerende **Rigsdag**; nej, hvad der fordres er, et regjerende **Folkething**, medens det, Grundloven vil, er en selvstændig Regering og ligeoverfor den en Rigsdag, bestaaende af et Folkething og et Landsting. Nu mine Herrer, for en 6 Maaneder siden fremkom der jo et Forslag, som blev gennemført, et Forslag om Finantslovens Forkastelse. (Udbrydelse): Er det ikke 6 Maaneder siden, at der fremkom Forslag om Finantslovens Forkastelse? (Stemmer: Jo, Jo!) Den Gang advarede jeg de Herrer og bad dem om at tage Neb i Seilene. Der var den Gang — siden vi ere komne ind paa disse Spøndsudtryk — jeg vil ikke sige „Storm“, det var det ikke; men det var i alt Fald, hvad man i Søndagsproget pleier at kalde en trebet Mersefskuling. Som sagt, jeg bad dem om at tage Neb i Seilene, og de have begyndt at gjøre det. Vi have nu, hvad man kunde kalde en lader Ruling. Regeringens Stilling har hele Tiden været den, at vi ikke gif af Vejen for en Konflikt; men vi udæskede den ikke. Det er dette Synspunkt, under hvilket jeg beder Regeringens Handlemåde i det Hele betragtet. Ingen skal være villigere end jeg til at erkjende, at der paa dette eller hint Punkt kan være begaaet Fejl; Ingen skal være villigere end jeg til at erkjende, at under den Hurtighed, hvormed man skal tage sin Beslutning, kunde en og anden være taget heldigere paa en eller anden Maade, og fremfor Alt skal Ingen være villigere end jeg til at erkjende, at med Hensyn til de Udtalelser, som man ofte bliver nødt til at improvisere uden mindste Friit, kunde en eller anden være falden heldigere eller paa en anden Maade; men Hovedsynspunktet er valgt med modent Overlæg. Dette Hovedsynspunkt er af Regeringen stadigt fastholdt og dette Hovedsynspunkt er efter min fulde Overbevisning det Synspunkt, som burde vælges, det Synspunkt, som burde fastholdes. Det er fra dette Synspunkt, at det maa bedømmes, om det var rigtigt eller ikke, at man med denne Finantslovs hele øvrige Indhold for Dje ikke har troet, at man i Anledning af Negtelsen af Pantserfidsbevillingen skulde have blæst op til Storm. Ja, mine